

Programma 01 Bestuur

Provincie Noord-Brabant

Wat wil de provincie bereiken?

De provincie bewaakt en versterkt de kwaliteit van het openbaar bestuur in Brabant. Dit doet de provincie door:

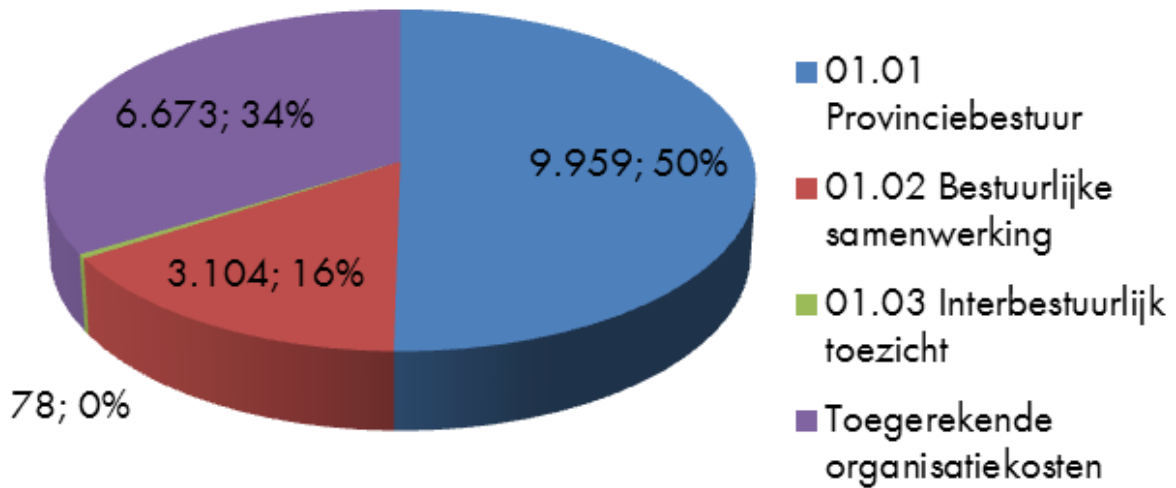
- Het versterken van de bestuurlijke en netwerksamenwerking Brabant;
- Borgen van de toekomstbestendigheid van het openbaar bestuur (o.a. door interbestuurlijk toezicht (IBT));
- Het stimuleren van efficiënte kennisverwerving, -borging en -benutting;
- Vergroten van de integriteit en weerbaarheid van het openbaar bestuur.

Wat mag dit programma kosten?

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<u>Lasten</u>						
Programma lasten	8.847	13.805	13.141	9.351	9.140	9.140
Kapitaallasten	0	0	0	0	0	0
Organisatiekosten	6.765	5.876	6.673	6.347	6.347	6.314
totaal lasten	15.612	19.681	19.813	15.698	15.486	15.454
<u>Baten</u>						
totaal baten	378	165	2	2	2	2
saldo baten en lasten	-15.234	-19.516	-19.811	-15.695	-15.484	-15.451

Er zijn op programmaniveau geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van de ramingen 2018. De lasten voor productgroep 01.01 Provinciebestuur nemen beperkt toe in verband met de extra inzet voor de verkiezingen in 2019. Bij productgroep 01.02 Bestuurlijke samenwerking nemen de lasten af, onder andere door de afnemende inzet voor (Veer)krachtig Bestuur.

Begroting 2019 lasten x € 1.000

Bestuur op hoofdlijnen

Relatie bestuursakkoord & Perspectiefnota 2018

In het Bestuursakkoord 2015-2019 staat het werk maken van de maatschappelijke opgaven centraal. De provincie wil dat doen door richting en meer ruimte te geven aan de eigen kracht en initiatieven vanuit de Brabantse samenleving. De rol van de provincie groeit naar die van facilitator, initiator en ondersteuner van dergelijke initiatieven. Dat vraagt om een vernieuwde bestuurlijke benadering: een veerkrachtig bestuur. De versterking en vernieuwing van onze bestuurskracht gaat echter niet alleen de provincie, maar ook alle Brabantse gemeenten aan. Het proces naar een krachtig bestuur in Brabant is bewust van onderop georganiseerd, maar allerm minst vrijblijvend. Het (financieel) toezicht op gemeenten organiseren we dun waar het kan, stevig waar het moet. Het zorgdragen voor een veilige regio is een belangrijke verantwoordelijkheid. Daarom houden we een scherpe blik op de ondermijnende activiteiten die het openbaar bestuur raken.

Inzet verbonden partijen

Voor het realiseren van de doelstellingen uit het programma worden de onderstaande verbonden partijen ingezet:

- INPA Huis van de Nederlandse Provincies
- Interprovinciaal Overleg (IPO)
- Zuidelijke Rekenkamer

In de bijlagenbundel –bijlage 9b van de begroting is aangegeven op welke wijze deze verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen van het programma Bestuur.

01.01 Provinciebestuur

Wat wil de provincie bereiken?

Professioneel ondersteunen van ons bestuur bij het in- en extern functioneren

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Ondersteuning bestuur

Een adequate ondersteuning van de eigen bestuursorganen: Provinciale Staten door de Griffie en Gedeputeerde Staten en de Commissaris van de Koning door de provinciale organisatie. Voor de uitvoering van vooral rijkstaken, zoals vastgelegd in de Ambtsinstructie Commissaris van de Koning, wordt de Commissaris van de Koning ondersteund door het kabinet CdK. Tot deze rijkstaken van de CdK behoren onder meer openbare orde en veiligheid en burgemeestersaangelegenheden.

Wat wil de provincie bereiken?

Vergroten van de integriteit en de weerbaarheid van het openbaar bestuur

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Weerbare overheid

Voor het vergroten van de ambtelijke en bestuurlijke weerbaarheid willen we de aanbevelingen van het RIEC (uit de Quicksan) en de visitatiecommissie Bibob daarover verder uitwerken en omzetten in concrete stappen, om zo blijvende aandacht voor ondermijningsrisico's te borgen. Ook willen we over het risico op ondermijning actiever en structureler met andere overheden en private partijen (burgers, branches en bedrijfsleven) communiceren

Wet Bibob

We zetten de Wet Bibob structureel in op bepaalde subsidies en vastgoedtransacties van de provincie. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse, waarbij een inschatting wordt gemaakt op basis van kenmerken die bepaalde subsidies en vastgoedtransacties of een branche aantrekkelijker en dus ook kwetsbaarder maken voor criminaliteit. Ook als er concrete aanwijzingen zijn van mogelijke strafbare feiten bij een subsidie of vastgoedtransactie, passen we de Wet Bibob toe.

Wat wil de provincie bereiken?

Stimuleren van een effectieve en efficiënte kennisverwerving, -borging en -benutting

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Kennis en onderzoek

We versterken de kwaliteit van onze kennispositie zowel via de activiteiten van Kennis&Onderzoek als door de activiteiten van BrabantKennis:

- Kennis&Onderzoek stelt de jaarlijkse Onderzoeks- en Adviesagenda (inzichtelijk maken van beschikbare, benodigde en ontbrekende kennis) op, draagt bij aan de totstandkoming van de Perspectiefnota onder andere door het in kaart brengen van trends en ontwikkelingen, adviseert over (strategische) monitoring en begeleidt onderzoeken.
- BrabantKennis organiseert:
  - het evenement over 'de kunst van het veranderen';

- ter inspiratie voor het bestuursakkoord '10 kwesties voor Brabant';
- oplevering van toekomstverkenning 'Culturele eigen(wijs)heid van Brabant', bestaande uit diverse publicaties en bijeenkomsten.
- Rondom een aantal thema's terugblikken en voortuitblikken in het licht van de nieuwe bestuursperiode.

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Beleidsnota	Indicator	2019
Doelstelling		
Prestaties	€ (x 1.000)	9.959
Wet Bibob, notitie inzake uitvoering wet Bibob (afweegmoment: 2021)		
Vergroten van de integriteit en de weerbaarheid van het openbaar bestuur en de provinciale organisatie	effect indicator	streefwaarde
De Wet Bibob structureel toepassen op subsidies en vastgoedtransacties op grond van in 2018 nieuw opgestelde beleidsregels	uitgevoerd	x
Evaluatie nieuw Bibob-beleid	uitgevoerd	
Statenvoorstel Kennis en Onderzoek (Besluit 19/13)		
Nota onderzoeksbeleid		
Kaders voor Onderzoek		
Het stimuleren van efficiënte kennisverwerving, -borging en benutting	effect indicator	streefwaarde
Opstellen van de jaarlijkse Onderzoeks- en Adviesagenda	uitgevoerd	x
Aantal volgers social media BrabantKennis	aantal	3.400
Basisset verplichte indicatoren (BBV) Kwaliteit van het openbaar bestuur		
	effect indicator	streefwaarde
Onderzoeken door PS besproken	aantal	5
Opkomst bij verkiezingen: de opkomstcijfers van verkiezingen voor de Tweede Kamer, provinciale staten en gemeenteraden	% kiezers / stemgerechtigden	-

Wat mag dit kosten?

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<u>Lasten</u>						
Programma lasten	7.100	9.702	9.959	7.964	7.964	7.964
totaal lasten	7.100	9.702	9.959	7.964	7.964	7.964
<u>Baten</u>						
totaal baten	29	2	2	2	2	2
saldo baten en lasten	-7.071	-9.699	-9.957	-7.962	-7.962	-7.962

De geraamde lasten hebben betrekking op de tegemoetkoming en ondersteuning van PS-leden (€ 3,1 mln), GS en CdK (€ 4,0 mln) en het budget voor Kennis en Onderzoek (€ 2,9 mln).

Ten opzichte van 2018 is het budget voor ondersteuning van PS bijna € 0,5 mln hoger gezien de extra inzet in verband met de statenverkiezingen in 2019.

Wat mag dit kosten? (grafiek)

Bedragen x1000

	Begroting 2019
Exploitatie	
Lasten	9.959
Baten	2
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.957

01.02 Bestuurlijke samenwerking

Wat wil de provincie bereiken?

Samenwerken met andere overheden en partners

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Bestuurlijke samenwerking en bestuurlijke vernieuwing

Daarvoor gaan we:

- blijven inzetten op college-brede interprovinciale samenwerking om daarmee kansen te benutten die bijdragen aan een sterker Brabant;
- in samenwerking met de VBG uitvoeren van het themaonderzoek bestuurskracht in relatie tot sociale tweedeling;
- jaarlijks regiowerkbezoeken en werkbezoeken aan gemeenten brengen (Commissaris van de Koning en GS);
- de wettelijke taken m.b.t. de gemeentelijke herindeling en de integriteit van de gemeentebestuurders in Brabant bij het doen van zaken met de gemeenten effectief uitvoeren;
- Via de pilot Young Projects jongeren betrekken op een vernieuwende wijze bij de provinciale beleidsvorming en uitvoering (Bestuurlijke Vernieuwing). In 2019 bezien we of we dit project continueren.

Wat wil de provincie bereiken?

Realiseren van een effectieve en democratisch gelegitimeerde bestuurlijke en/of organisatorische inrichting van de Brabantse gemeenten

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

(Veer)krachtig bestuur

Het is van belang in Brabant te komen tot een effectieve en democratisch gelegitimeerde bestuurlijke en/of organisatorische inrichting van de gemeenten, opdat gemeenten over voldoende bestuurlijke en organisatorische slagkracht beschikken om hun huidige en toekomstige opgaven te realiseren. Afgelopen jaren hebben we ervoor gezorgd dat alle Brabantse gemeenten voor het einde van de huidige provinciale bestuursperiode een adequaat en subregionaal afgestemd traject hebben doorlopen (zoals aangegeven in de GS-visie 'Leiderschap en dienstbaarheid' en '(Veer)Krachtig Bestuur, hoe verder?') op grond waarvan een voorkeur voor een bestuurlijke en/of organisatorische inrichting is uitgesproken, die door GS is bekrachtigd.

2019 is gericht op:

- Het derde onderzoek kwaliteit gemeenten en provincie rondom het thema sociale tweedeling opleveren;
- Het programma (Veer)Krachtig Bestuur begin 2019 (geen formele status conform art. 217a provinciewet) evalueren;
- Een slotmanifestatie houden d.w.z. bijeenkomst voor alle relevante stakeholders bij de afsluiting van het programma. Borgen wat is bereikt en gezamenlijk bezien hoe we de uitdagingen op het gebied van effectiviteit en democratische legitimatie aan kunnen gaan.

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Beleidsnota	Indicator	2019
Doelstelling		
Prestaties	€ (x 1.000)	3.104
Bestuursakkoord (afweegmoment: 2019)		
Een effectieve inrichting van het Brabants openbaar bestuur	effect indicator	streefwaarde
(Veer)Krachtig Bestuur: in 2018 hebben GS over alle Brabantse gemeenten (64 d.d. 1-1-2017) een uitspraak gedaan over de bestuurlijke toekomst variërend van voortzetting van bestuurlijke zelfstandigheid tot en met bestuurlijke fusie*	Aantal gemeenten	64

*De prestatie-indicator (Veer)Krachtig volgt uit het vastgestelde beleid. Daarbij is als doel gesteld om binnen de huidige bestuursperiode voor alle Brabantse gemeenten een door GS bekrachtigde voorkeur voor bestuurlijke en/of organisatorische inrichting uitgesproken. In verband met het tijdig realiseren van de doelstelling hebben deze uitspraken reeds in de periode t/m 2018 plaatsgevonden.

Wat mag dit kosten?

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<u>Lasten</u>						
Programma lasten	1.714	4.033	3.104	1.309	1.097	1.097
totaal lasten	1.714	4.033	3.104	1.309	1.097	1.097
<u>Baten</u>						
totaal baten	270	163	0	0	0	0
saldo baten en lasten	-1.443	-3.870	-3.104	-1.309	-1.097	-1.097

De lasten nemen in 2019 met circa € 0,8 mln af ten opzichte van de begroting 2018. Deze afname heeft onder andere betrekking op de € 0,4 mln lagere raming voor Veerkrachtig Bestuur.

Wat mag dit kosten? (grafiek)

Bedragen x1000

	Begroting 2019
Exploitatie	
Lasten	3.104
Baten	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-3.104

01.03 Interbestuurlijk toezicht

Wat wil de provincie bereiken?

Het versterken van functioneren van Brabantse gemeenten en waterschappen, zodat burgers blijvend kunnen vertrouwen op de overheid

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Interbestuurlijk toezicht

- Zicht houden op de kwaliteit van naleving van wettelijke medebewindstaken door alle 107 Brabantse gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen;
- Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht 2019, op basis van het beleidskader 2016-2019, waarbij rekening wordt gehouden met wat er in de maatschappij leeft;
- In de vorm van een jaarverslag rapporteren we over in het voorgaande jaar bereikte resultaten;
- Eraan bijdragen dat gemeenteraden en algemene besturen, als vertegenwoordigers van de burgers op basis van begrijpelijke informatie weloverwogen uitspraken kunnen doen over de taakuitvoering door hun organisatie (horizontale controle);
- Uitvoeren evaluatie beleidskader 2016-2019 en opstellen beleidskader voor komende jaren.

Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Wij voeren het toezicht op een zo efficiënt, effectief en transparant mogelijke wijze uit met zo weinig mogelijk toezichtlast voor onze toezichtgenieters;
- Wij gaan in beginsel uit van sober toezicht en op afstand (waar dat kan); Wij gebruiken risicoanalyses om de mate van toezicht te bepalen;
- Wij zetten onze instrumenten selectief en proportioneel in.

We houden zicht op de kwaliteit van de naleving van wettelijke medebewindstaken door gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen. Daar waar nodig interveniëren we.

In 2019 loopt het huidige beleidskader af. Daarom zullen we in 2019 de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleidskader 2016-2019 onderzoeken conform artikel 217a van de Provinciewet. Daarna stellen we een nieuw beleidskader voor de komende jaren vast. Daarbij betrekken we ook de interbestuurlijke "Agenda Toekomst van het Toezicht", die IPO, VNG en Rijk in 2019 verder uitwerken.

Wat gaat de provincie daarvoor doen?

Beleidsnota	Indicator	2019
Doelstelling		
Prestaties	€ (x 1.000)	78
Beleidskader Interbestuurlijk Toezicht 2016-2019 (afweegmoment: 2019)		
Door toezicht te houden, dragen wij bij aan een veilige en bestendige leefomgeving in Brabant. Met interbestuurlijk toezicht bevorderen wij dat de Brabantse lokale overheden krachtige overheden zijn, die hun maatschappelijke taken correct uitvoeren.	effect indicator	streefwaarde
Aantal organisaties dat op alle toezichtgebieden is beoordeeld (gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen)	Aantal organisaties dat op alle toezichtgebieden is beoordeeld (gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen)	107
Aantal organisaties dat eind 2019 geheel of gedeeltelijk voldoet op de zes toezichtgebieden	%	100
Aantal organisaties (gemeenten en waterschappen) dat door middel van een vierjaarlijkse reality check is onderzocht, waarbij wordt vastgesteld of de informatie op papier overeenkomt met de werkelijkheid	aantal	17
Basisset verplichte indicatoren: Kwaliteit van het openbaar bestuur		
Basisset verplichte indicatoren: Kwaliteit van het openbaar bestuur	effect indicator	streefwaarde
Verplichte indicator: Aantal gemeenten onder preventief financieel toezicht	aantal	0

Wat mag dit kosten?

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
<u>Lasten</u>						
Programma lasten	34	70	78	78	78	78
totaal lasten	34	70	78	78	78	78
<u>Baten</u>						
totaal baten	17	0	0	0	0	0
saldo baten en lasten	-17	-70	-78	-78	-78	-78

Er zijn geen noemenswaardige verschillen in de begroting 2019 t.o.v. de raming 2018.

Wat mag dit kosten? (grafiek)

Bedragen x1000

	Begroting 2019
Exploitatie	
Lasten	78
Baten	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-78

